

Uniwersytet
Ekonomiczny
we Wrocławiu

Sylabus przedmiotu: **Prognozowanie i symulacja w przedsiębiorstwie**

Specjalność: Wszystkie specjalności

Data wydruku: 23.01.2016

Dla rocznika: 2015/2016

Kierunek: Zarządzanie i inżynieria produkcji

Wydział: Inżynieryjno-Ekonomiczny

Opis przedmiotu

Podejmowanie decyzji gospodarczych wymaga prognoz dotyczących tych procesów, które wpływają na obszar zarządzany przez dany podmiot, bądź które podlegają zarządzaniu przez ten podmiot. Celem kursu jest przekazanie słuchaczom wiadomości o metodach prognozowania oraz wykształcenie umiejętności: dostrzegania sytuacji prognostycznych, formułowania hipotez badawczych dotyczących mechanizmu zmian zmiennych prognozowanych z wykorzystaniem posiadanej wiedzy z ekonomii, wyboru metody prognozowania właściwej dla danej sytuacji, sporządzania prognoz wraz z interpretacją uzyskanych wyników oraz oceną stopnia zaufania do prognoz.

Dane podstawowe

Nazwa angielska:	Forecasting and simulations in the enterprise
Kod przedmiotu:	
Status przedmiotu:	Obowiązkowy
Autor:	Dorota Kwiatkowska-Ciotucha
Poziom studiów:	2
Semestr:	III
Forma studiów:	Stacjonarne / Niestacjonarne
Słowa kluczowe:	prognozowanie, symulacje, metody prognostyczne, proces prognostyczny, jakość prognoz

Forma zajęć	Liczba godzin	Semestr	Punkty ECTS
Wykłady	20/9	III/III	2.0/2.0
Ćwiczenia	15/8	III/III	
Laboratoria	0/0	-/-	
Seminarium	0/0	-/-	
Inne	0/0	-/-	

Forma zaliczenia:	Zal

Wymagania wstępne	
Osiągnięcie efektów wynikających z realizacji przedmiotów	
Zakres materiału z I st. studiów	

Efekty i cele

Cele kształcenia dla przedmiotu

Kod	Opis
C1	Nabycie wiedzy i umiejętności w zakresie metod prognostycznych i możliwości ich wykorzystania
C2	Nabycie wiedzy i umiejętności w zakresie wykorzystania arkusza kalkulacyjnego do analizy danych i prognozowania
C3	Poznanie procesu prognostycznego

Efekty kształcenia dla przedmiotu

Wiedza

Symbol	Opis	Efekty kierunkowe	Cele
W1	Ma podstawową wiedzę w zakresie grup metod prognostycznych	K_W03, K_W05	C1

W2	Wie jak dobrać metodę prognostyczną do danej sytuacji	K_W03, K_W05	C1
W3	Zna etapy procesu prognostycznego	K_W03, K_W05	C3
W4	Wie jak budować prognozy i oceniać ich jakość	K_W03, K_W05	C1, C3
W5	Zna możliwości MS Excel w prognozowaniu	K_W03, K_W05	C2

Umiejętności

Symbol	Opis	Efekty kierunkowe	Cele
U1	Potrafi dostrzegać sytuacje prognostyczne	K_U03	C3
U2	Potrafi wyznaczać prognozy wybraną metodą i oceniać ich jakość	K_U03	C1
U3	Potrafi wykorzystać arkusz kalkulacyjny w budowie modeli prognostycznych i wyznaczaniu prognoz	K_U03	C2
U4	Potrafi prawidłowo przeprowadzić proces prognostyczny	K_U03	C1, C3

Kompetencje społeczne

Symbol	Opis	Efekty kierunkowe	Cele
K1	Współpracuje w grupie przy rozwiązywaniu problemów	K_K04	C3
K2	Umiejętnie gromadzi i przetwarza dane	K_K08	C3

Kryteria ocen

Efekty kształcenia	Na ocenę 2	Na ocenę 3 / 3,5	Na ocenę 4 / 4,5	Na ocenę 5
Wiedza				
W1	Ma podstawową wiedzę w zakresie grup metod prognostycznych	Ma podstawową wiedzę w zakresie grup metod prognostycznych	Ma podstawową wiedzę w zakresie grup metod prognostycznych	Ma podstawową wiedzę w zakresie grup metod prognostycznych
W2	Wie jak dobrać metodę prognostyczną do danej sytuacji	Wie jak dobrać metodę prognostyczną do danej sytuacji	Wie jak dobrać metodę prognostyczną do danej sytuacji	Wie jak dobrać metodę prognostyczną do danej sytuacji
W3	Zna etapy procesu prognostycznego	Zna etapy procesu prognostycznego	Zna etapy procesu prognostycznego	Zna etapy procesu prognostycznego
W4	Wie jak budować prognozy i oceniać ich jakość	Wie jak budować prognozy i oceniać ich jakość	Wie jak budować prognozy i oceniać ich jakość	Wie jak budować prognozy i oceniać ich jakość
W5	Zna możliwości MS Excel w prognozowaniu	Zna możliwości MS Excel w prognozowaniu	Zna możliwości MS Excel w prognozowaniu	Zna możliwości MS Excel w prognozowaniu
Umiejętności				
U1	Potrafi dostrzegać sytuacje prognostyczne	Potrafi dostrzegać sytuacje prognostyczne	Potrafi dostrzegać sytuacje prognostyczne	Potrafi dostrzegać sytuacje prognostyczne
U2	Potrafi wyznaczać prognozy wybraną metodą i oceniać ich jakość	Potrafi wyznaczać prognozy wybraną metodą i oceniać ich jakość	Potrafi wyznaczać prognozy wybraną metodą i oceniać ich jakość	Potrafi wyznaczać prognozy wybraną metodą i oceniać ich jakość
U3	Potrafi wykorzystać arkusz kalkulacyjny w budowie modeli prognostycznych i wyznaczaniu prognoz	Potrafi wykorzystać arkusz kalkulacyjny w budowie modeli prognostycznych i wyznaczaniu prognoz	Potrafi wykorzystać arkusz kalkulacyjny w budowie modeli prognostycznych i wyznaczaniu prognoz	Potrafi wykorzystać arkusz kalkulacyjny w budowie modeli prognostycznych i wyznaczaniu prognoz
U4	Potrafi prawidłowo przeprowadzić proces prognostyczny	Potrafi prawidłowo przeprowadzić proces prognostyczny	Potrafi prawidłowo przeprowadzić proces prognostyczny	Potrafi prawidłowo przeprowadzić proces prognostyczny
Kompetencje społeczne				
K1	Współpracuje w grupie przy rozwiązywaniu problemów	Współpracuje w grupie przy rozwiązywaniu problemów	Współpracuje w grupie przy rozwiązywaniu problemów	Współpracuje w grupie przy rozwiązywaniu problemów
K2	Umiejętnie gromadzi i przetwarza dane	Umiejętnie gromadzi i przetwarza dane	Umiejętnie gromadzi i przetwarza dane	Umiejętnie gromadzi i przetwarza dane

Tematy zajęć

Temat	Studia stacjonarne					Studia niestacjonarne					Cele	Efekty
	W	C	L	S	I	W	C	L	S	I		
1. Potrzeba prognozowania. Podstawowe pojęcia prognostyczne: przewidywanie, prognozowanie, prognoza. Podstawy prognozowania. Postawa prognosty. Funkcje prognoz. Rodzaje prognoz. Metoda prognozowania. Grupy metod prognostycznych	2	1	0	0	0	2	1	0	0	0	C1;C3	U1;W1;W2
2. Proces prognostyczny: etapy prognozowania, dane wykorzystywane w prognozowaniu (informacje ilościowe i jakościowe), obróbka danych, ocena jakości prognoz ex ante i ex post. Szereg czasowy i jego składowe. Identyfikacja składowych szeregu czasowego	2	1	0	0	0	1	1	0	0	0	C1;C3	K1;U4;W1;W3
3. Modele szeregów czasowych ze składową systematyczną w postaci stałego poziomu	2	2	0	0	0	0	0	0	0	0	C1;C2;C3	K1;K2;U2;U3;W1;W2;W4;W5
4. Modele szeregów czasowych ze składową systematyczną w postaci wahań sezonowych	2	2	0	0	0	2	2	0	0	0	C1;C2;C3	K1;K2;U2;U3;U4;W4;W5
5. Prognozowanie z wykorzystaniem modeli przyczynowo – skutkowych	4	4	0	0	0	2	2	0	0	0	C1;C2;C3	K1;K2;U2;U3;U4;W1;W4;W5
6. Heurystyczne metody prognozowania	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	C1;C3	K1;U1;U2;W1;W4
7. Prognozowanie przez analogię	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	C1;C3	K1;U1;U2;W1;W4
8. Symulacje na podstawie funkcji trendu oraz modeli przyczynowo-skutkowych	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	C1;C2;C3	K1;K2;U4;W5
9. Przykłady budowy i wykorzystania prognoz. Znaczenie prognoz w przedsiębiorstwie	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	C1;C2;C3	U1;W3;W4;W5
10. Modele szeregów czasowych ze składową systematyczną w postaci tendencji rozwojowej - model liniowy	2	2	0	0	0	2	2	0	0	0	C1;C2;C3	K1;K2;U2;U3;U4;W4;W5
11. Modele szeregów czasowych ze składową systematyczną w postaci tendencji rozwojowej - model nieliniowy	2	2	0	0	0	0	0	0	0	0	C1;C2;C3	K1;K2;U2;U3;U4;W4;W5

	W	C	L	S	I	W	C	L	S	I
Suma	20	15	0	0	0	9	8	0	0	0
Łącznie godzin	35					17				

Tematy - praca własna

Temat	Stac.	Niestac.	Cele kształcenia	Efekty kształcenia
1. Samodzielne rozwiązywanie zadanych problemów	10	10	C1;C2;C3	W1, W2, W3, W4, W5, U1, U2, U3
2. Wyszukiwanie danych spełniających określone warunki, prezentacja, obróbka	10	10	C1;C2;C3	U3, U4, K1, K2
3. Przygotowanie założeń do procesu prognostycznego - praca grupowa	10	10	C1;C3	W3, U4, K1
Suma:	30	30		

Macierz kontrolna

Symbol	Tematy zajęć	Praca własna	Tematy zajęć	Praca własna	C1	C2	C3	C4	C5
W1					1	0	0	0	0
W2					1	0	0	0	0
W3					0	0	1	0	0
W4					1	0	1	0	0
W5					0	1	0	0	0
U1					0	0	1	0	0
U2					1	0	0	0	0
U3					0	1	0	0	0
U4					1	0	1	0	0
K1					0	0	1	0	0
K2					0	0	1	0	0

Weryfikacja efektów kształcenia

Symbol	Opis	Egzamin	Praca kontrolna	Projekty	Aktywność na zajęciach	Praca własna
W1	Ma podstawową wiedzę w zakresie grup metod prognostycznych	-	+	-	+	+
W2	Wie jak dobrać metodę prognostyczną do danej sytuacji	-	+	-	+	+
W3	Zna etapy procesu prognostycznego	-	+	-	+	+
W4	Wie jak budować prognozy i oceniać ich jakość	-	+	-	+	+
W5	Zna możliwości MS Excel w prognozowaniu	-	+	-	+	+

Symbol	Opis	Egzamin	Praca kontrolna	Projekty	Aktywność na zajęciach	Praca własna
U1	Potrafi dostrzegać sytuacje prognostyczne	-	+	-	+	+
U2	Potrafi wyznaczać prognozy wybraną metodą i oceniać ich jakość	-	+	-	+	+
U3	Potrafi wykorzystać arkusz kalkulacyjny w budowie modeli prognostycznych i wyznaczaniu prognoz	-	+	-	+	+
U4	Potrafi prawidłowo przeprowadzić proces prognostyczny	-	+	-	+	+

Symbol	Opis	Egzamin	Praca kontrolna	Projekty	Aktywność na zajęciach	Praca własna
K1	Współpracuje w grupie przy rozwiązywaniu problemów	-	-	-	+	+
K2	Umiejętnie gromadzi i przetwarza dane	-	-	-	+	+

Waga w ogólnej weryfikacji efektów kształcenia w %	Łącznie:	100%	0%	70%	0%	15%	15%

Obciążenie studenta

Formy aktywności studenta	Stacjonarne	Niestacjonarne
Godziny zajęć dydaktycznych zgodnie z planem studiów	35	17
Praca własna studenta	30	30
Zapoznanie się z literaturą przedmiotu i materiałami dydaktycznymi dostarczonymi przez prowadzącego zajęcia	5	10
Przygotowanie do ćwiczeń	5	10
Przygotowanie do prac kontrolnych	10	15
Suma:	85	82

	Stacjonarne		Niestacjonarne	
	min	max	min	max
Sugerowana liczba punktów ECTS dla przedmiotu (min-max)	2	3	2	3
Liczba punktów ECTS zgodnie z planem studiów	2		2	

Literatura podstawowa

Tytuł	Autorzy (nazwisko, inicjał imienia)	Wydawnictwo	Miejsce wydania	Rok wydania
Prognozowanie gospodarcze. Metody i zastosowania	red. M.Cieślak	Wydawnictwo Naukowe PWN	Warszawa	2011
Statystyczno - ekonometryczna analiza danych ekonomicznych	red. J.Dziechciarz, A.Grześkowiak	Wydawnictwo Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu	Wrocław	2014

Literatura uzupełniająca

Tytuł	Autorzy (nazwisko, inicjał imienia)	Wydawnictwo	Miejsce wydania	Rok wydania
Metody prognozowania. Zbiór zadań	Red. B. Radzikowska	Wydawnictwo Akademii Ekonomicznej we Wrocławiu	Wrocław	2006
Business Forecasting	J.E.Hanke	Prentice Hall	London	2008

Prowadzący

Tytuł naukowy	Imię	Nazwisko	Forma zajęć	Telefon	Email	Strona WWW	Budynek i pok	Jednostka organizacyjna
dr inż.	Dorota	Kwiatkowska-Ciotucha	W, L	71 36 80 933	dorota.kwiatkowska@ue.wroc.pl		L 5	Katedra Metod Ilościowych w Ekonomii
dr inż.	Urszula	Załuska	W, L	71 36 80 934	urszula.zaluska@ue.wroc.pl		L5	Katedra Metod Ilościowych w Ekonomii